

SOSIAALIHUOLLON TILANNEKUVA

VKO 17

- Kysely toteutettu AVlen kautta, vastaukset keskiviikkona 22.4.2020

Nostoja vko 17 tuloksista

- Vastaajamäärä säilyi ennallaan
- palveluntarve eri asiakasryhmissä kasvoi edelliseen viikkoon verrattuna
- Kuntien kyky tuottaa palveluita pääsääntöisesti hyvä
- Toimeentulotuki ja kiireelliset sosiaalipalvelut saadaan vastausten perusteella hoidettua normaalisti lähes kaikissa kunnissa
- Huolestuttavaa on kuntien ilmoittama kasvu erilaisissa ilmiöissä, tätä tulee verrata myös palvelutarpeen kasvuun
- Suojavarusteiden riittävydessä ja organisoinnissa on edelleen merkittäviä puutteita

Vastaajamäärät seurantaviikolla 17 (kunnat ja kuntayhtymät)

Alue	Vastausmäärä/VKO 17	Vastausmäärä/VKO 16
ESAVI	27	30
LSAVI	27	24
LSSAVI	46	43
ISAVI	17	16
PSAVI	19	20
LAAVI	20	21
Ahvenanmaa	13	8
YHTEENSÄ	169	162

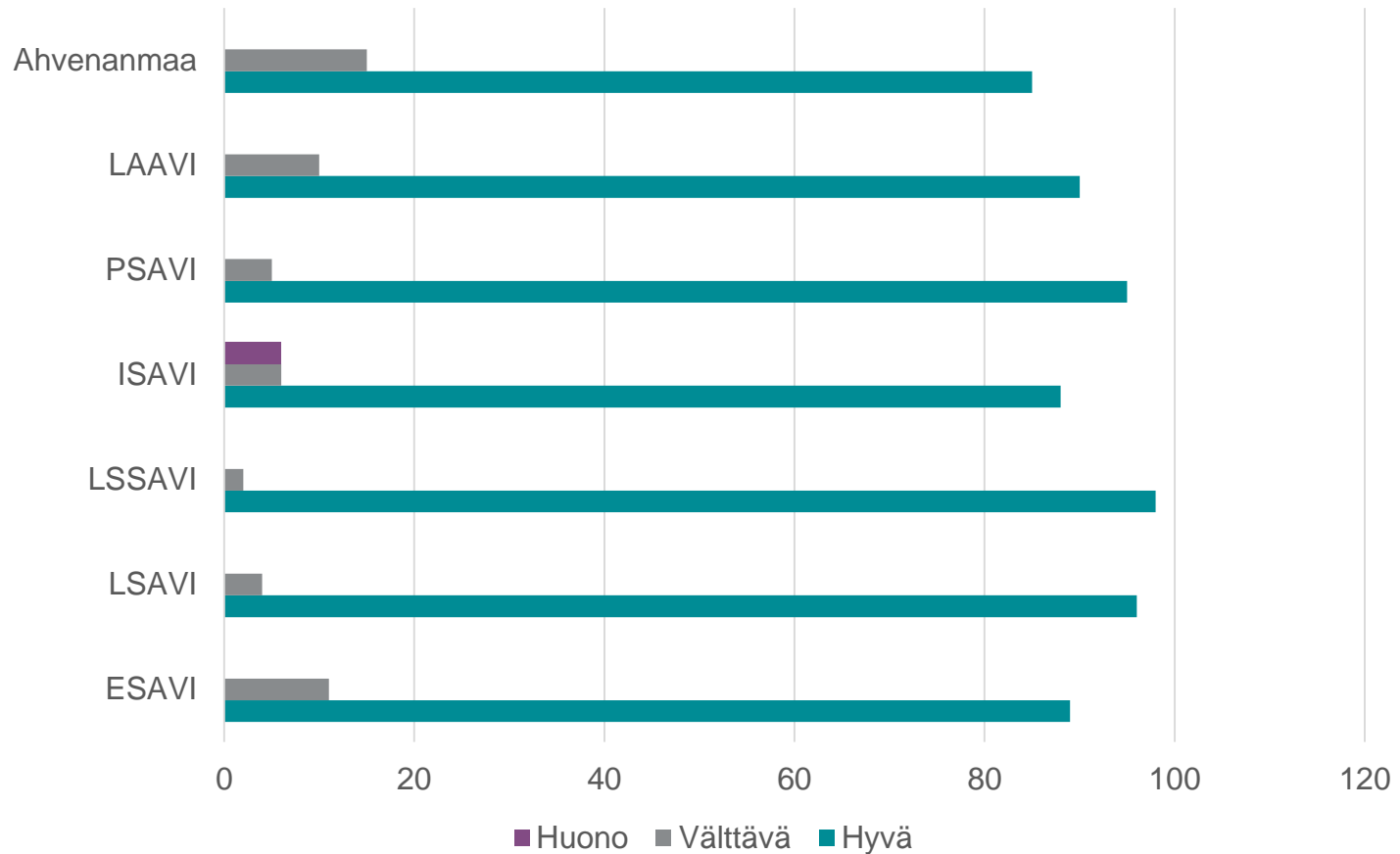
Kunnan kyky tuottaa sosiaalihuollon palveluja omana tuotantona vko 17, koko maa % (vko 16)

	Hyvä	Välttävä	Huono
Laitospalvelut ja asumisyksiköt	93 (90)	7 (10)	0 (0)
Kotiin vietävät palvelut	87 (88)	13 (12)	0 (0)
Muut avopalvelut	79 (76)	20 (22)	1 (2)
Toimeentulotuen myöntäminen kunnassa	99 (97)	1 (3)	0 (0)
Kiireelliset sosiaalipalvelut	99 (99)	1 (1)	(0)

Kunnan kyky tuottaa sosiaalihuollon palveluja omana tuotantona seurantaviikolla 17

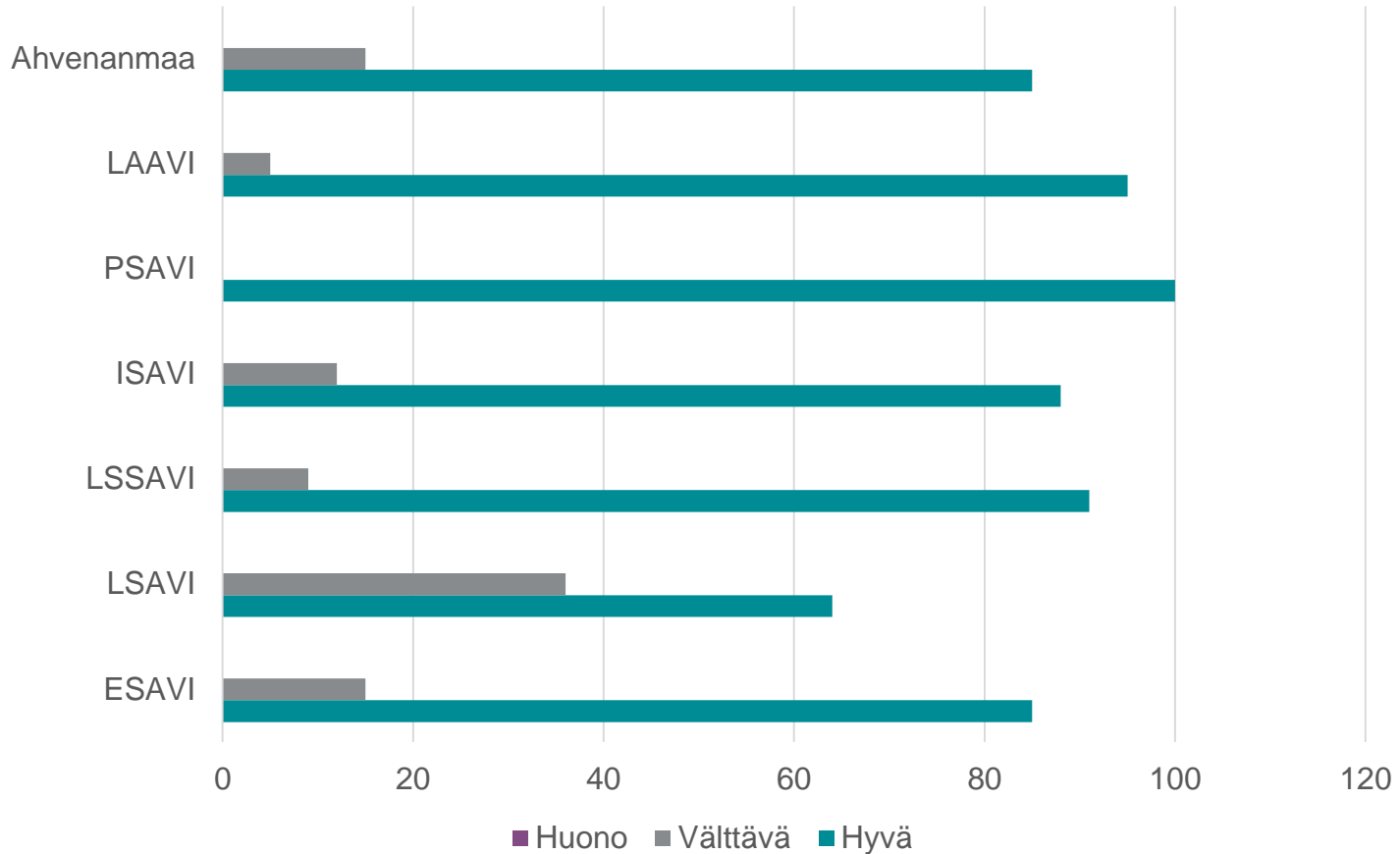
Laitospalvelut ja asumisyksiköt

Kunnan kyky tuottaa sosiaalihuollon palveluja omana tuotantona seurantaviikolla 17

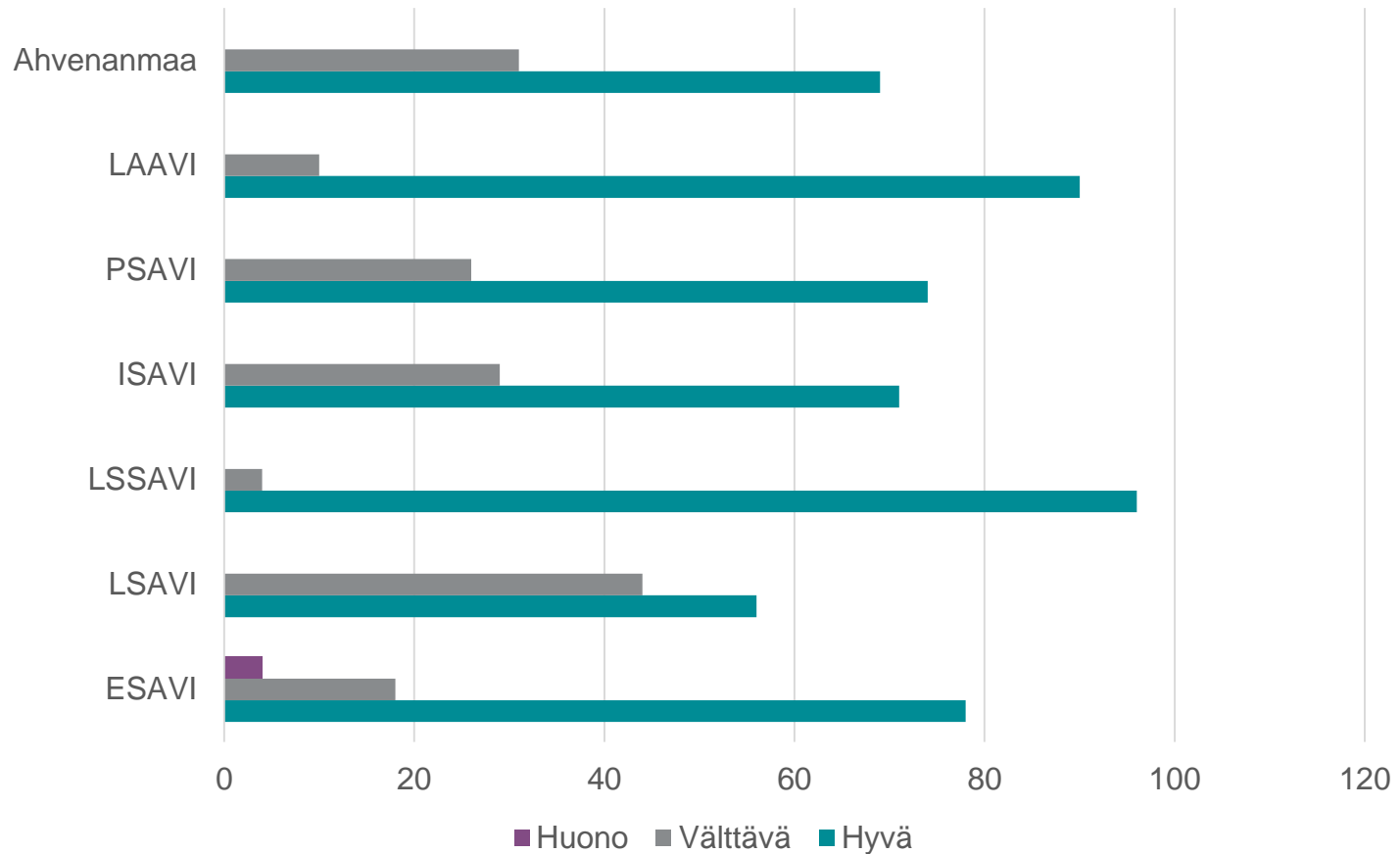
Kotiin vietävät palvelut

Kunnan kyky tuottaa sosiaalihuollon palveluja omana tuotantona seurantaviikolla 17

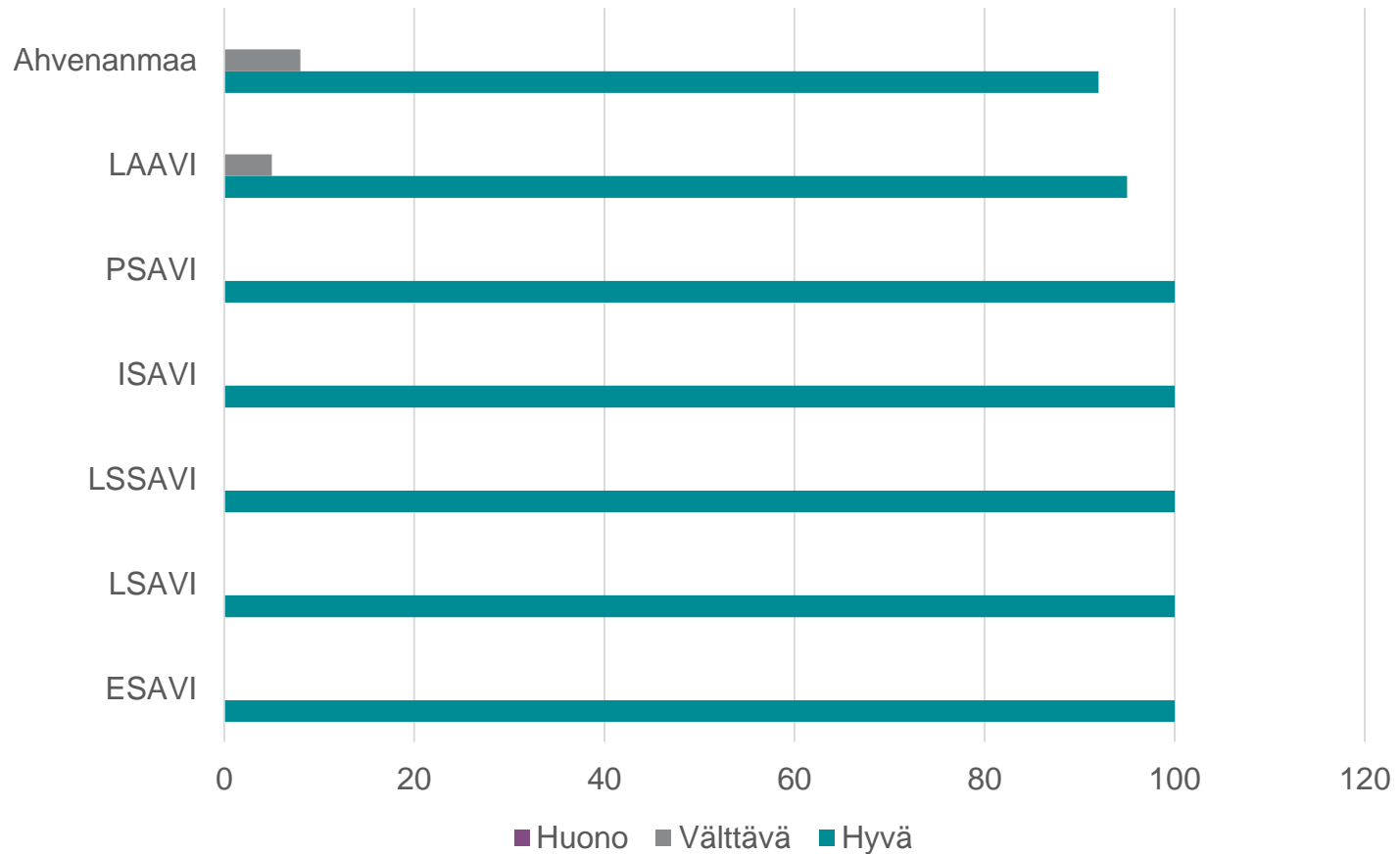
Muut avopalvelut

Kunnan kyky tuottaa sosiaalihuollon palveluja omana tuotantona seurantaviikolla 17

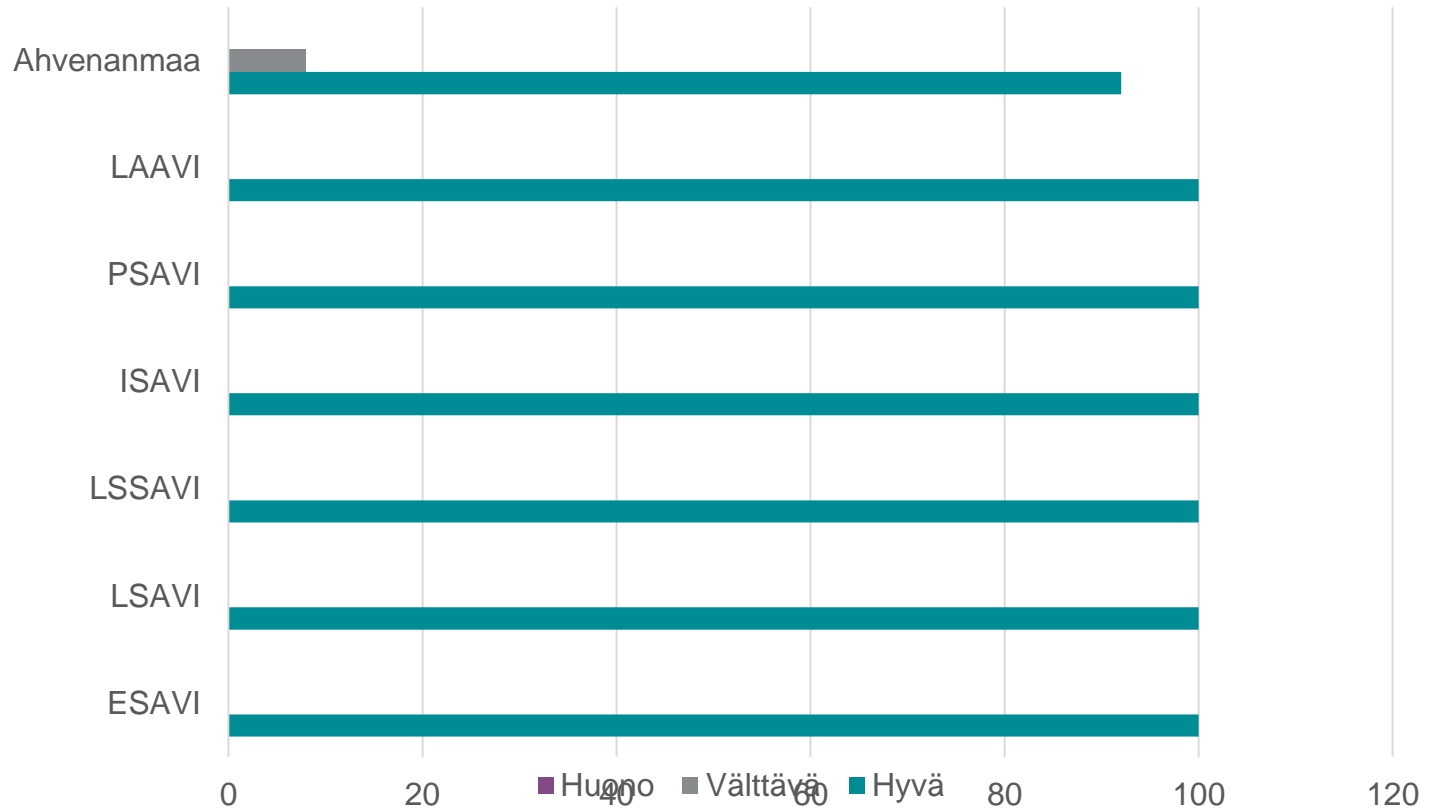
Toimeentulotuen myöntäminen kunnassa

Kunnan kyky tuottaa sosiaalihuollon palveluja omana tuotantona seurantaviikolla 17

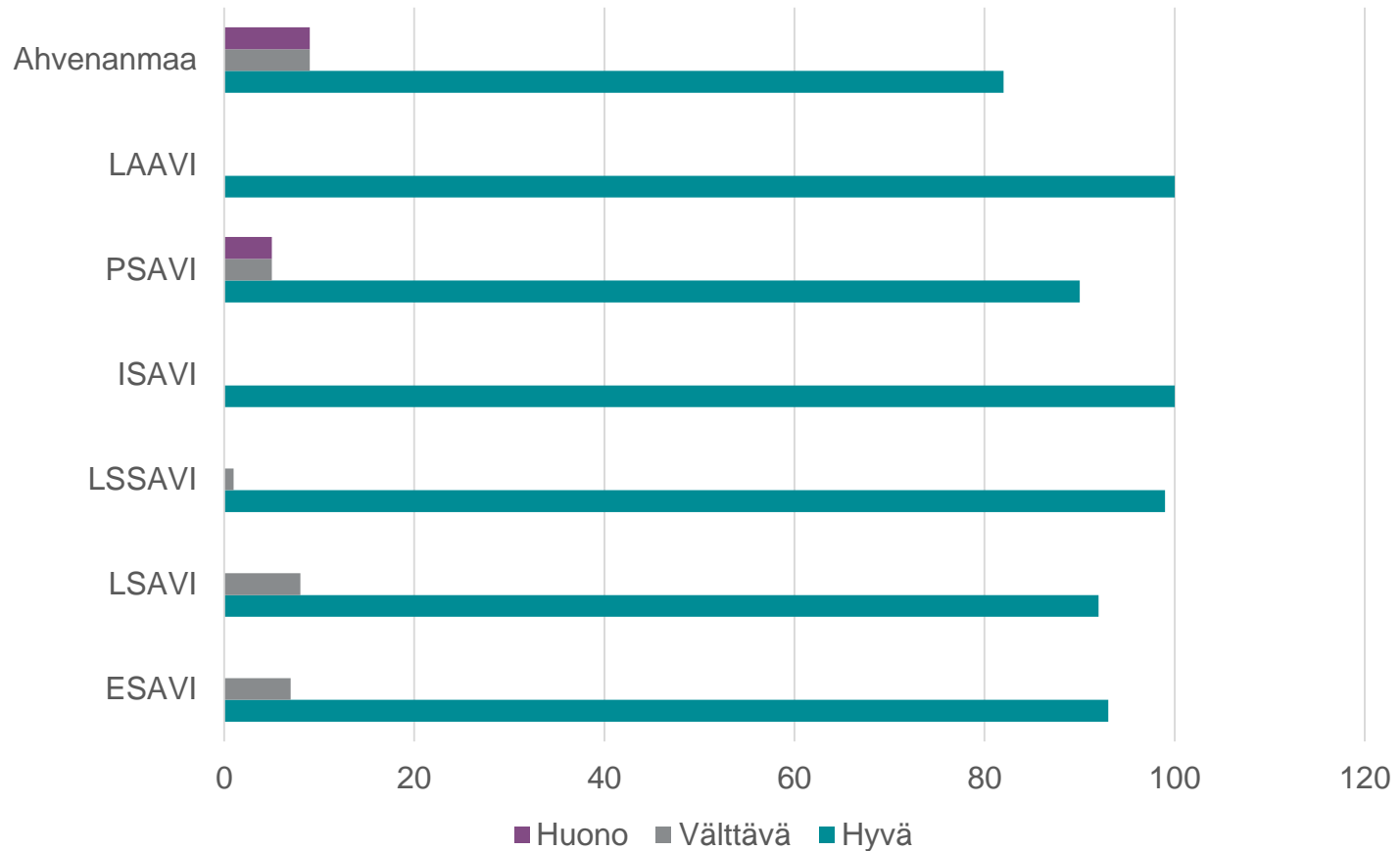
Kiireelliset sosiaalipalvelut

Sisältää kunnan käyttämät ostopalvelut ja täysin itse maksavien henkilöiden yksityiset sosiaalipalvelut seurantaviikolla 17

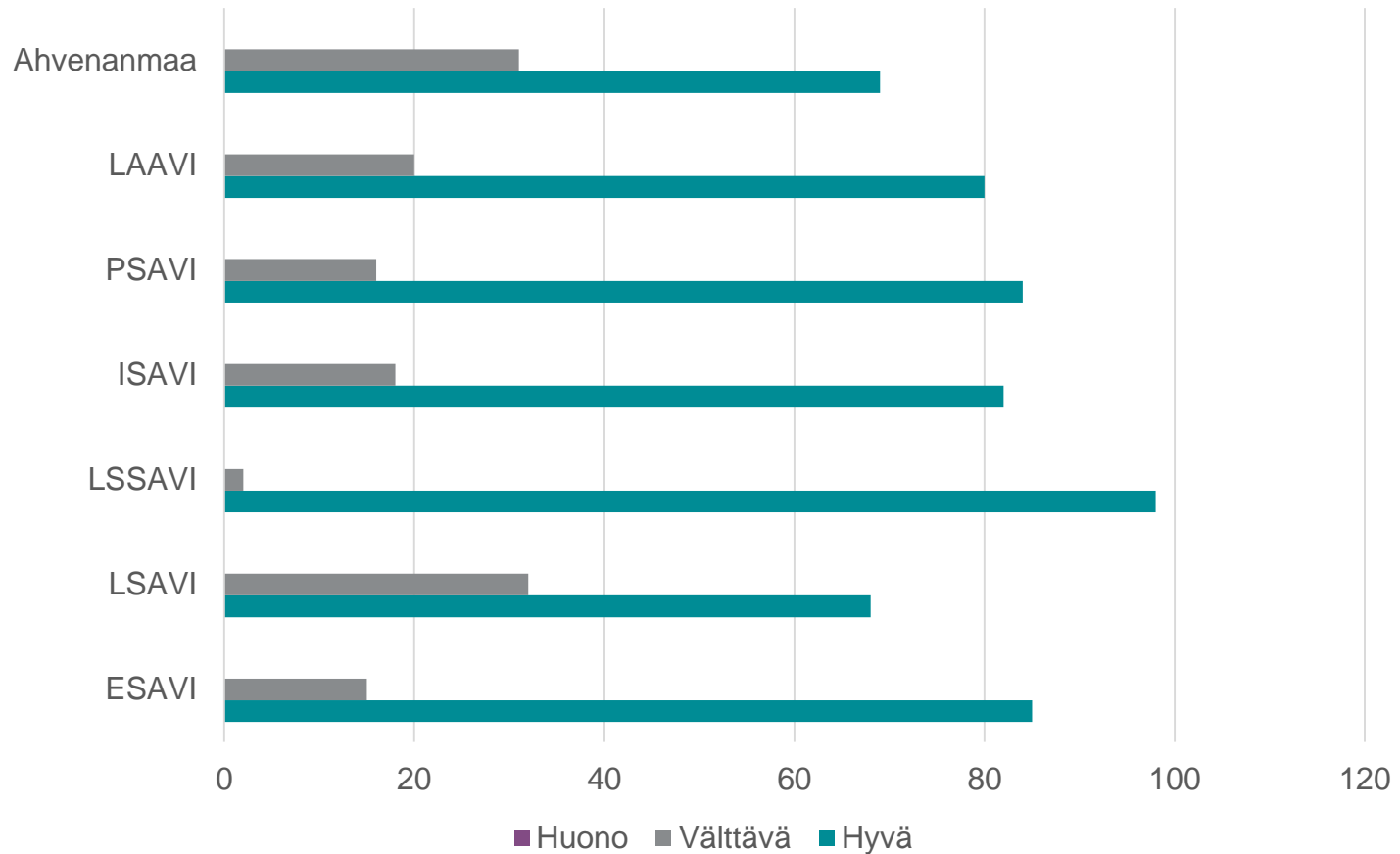
Laitospalvelut ja asumisyksiköt

Sisältää kunnan käyttämät ostopalvelut ja täysin itse maksavien henkilöiden yksityiset sosiaalipalvelut seurantaviikolla 17

Kotiin vietävät palvelut

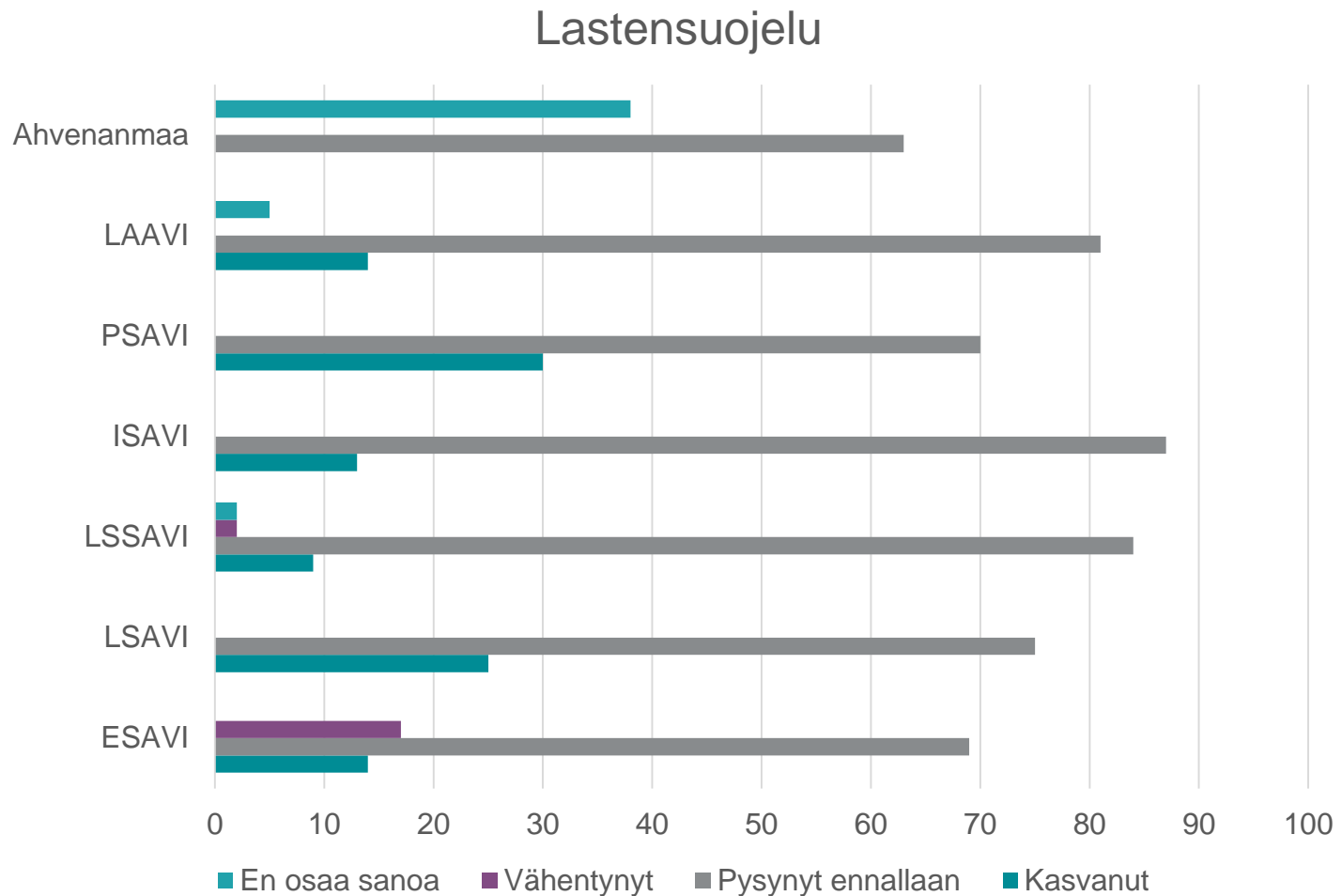

Mihin palveluun tai asiakasryhmään liittyen palveluntarve on merkittävästi kasvanut vko 17? koko maa, % (vko 16)

	Kasvanut	Vähentynyt	Pysynyt ennallaan	En osaa sanoa
Lastensuojelu	22 (16)	2 (4)	72 (77)	4 (3)
Vammaispalvelut	4 (5)	3 (6)	91 (87)	2 (2)
Päihde- ja mielenterveystyö	23 (21)	3 (3)	67 (73)	7 (3)
Taloudellinen tuki	29 (31)	1 (3)	69 (65)	2 (1)
Asumispalvelut	3 (5)	1 (0)	95 (93)	1 (2)
Kotihoito ja kotipalvelut	29 (23)	0 (1)	70 (75)	1 (1)

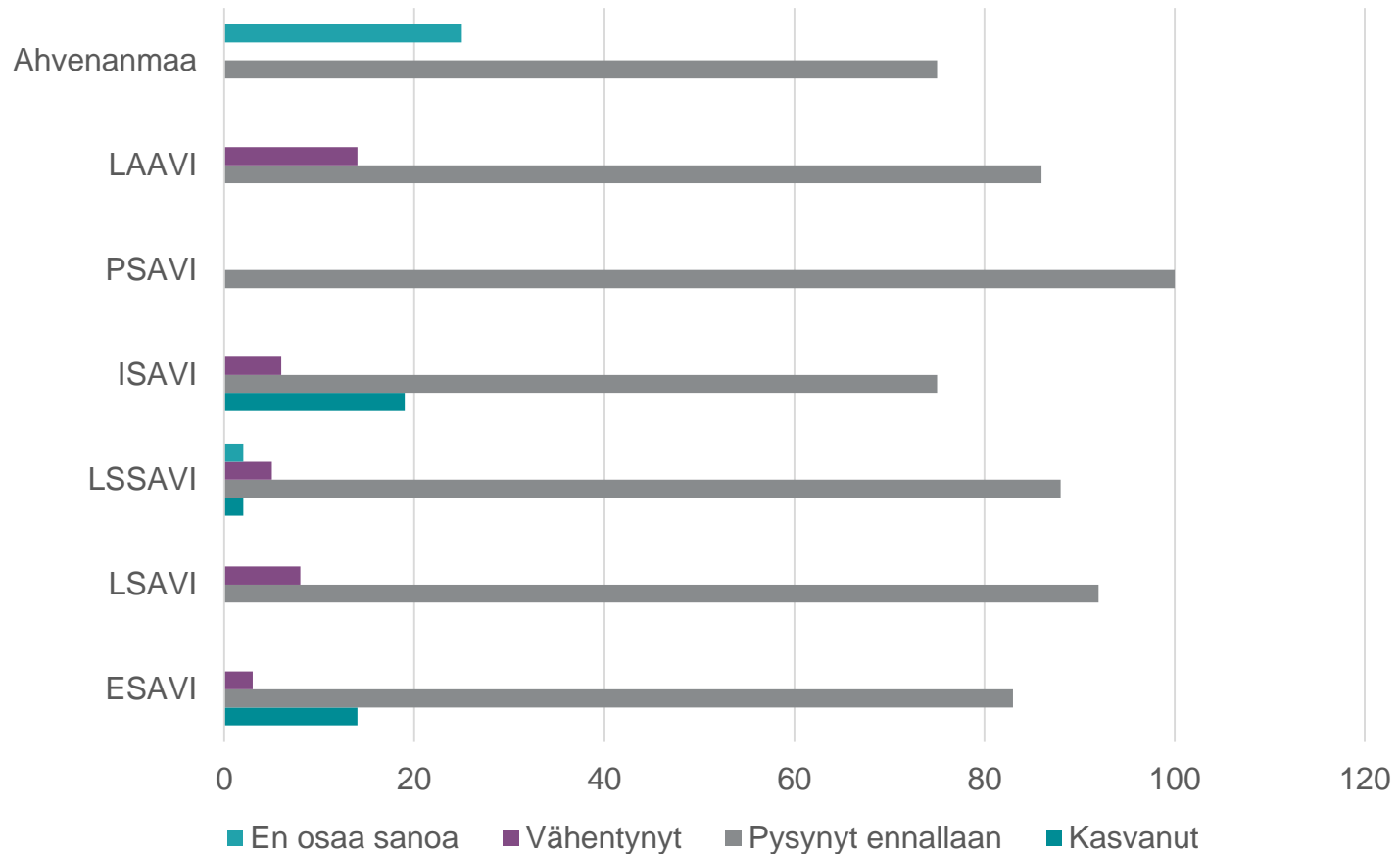
Mihin palveluun tai asiakasryhmään liittyen palveluntarve on merkittävästi kasvanut?

Mihin palveluun tai asiakasryhmään liittyen palveluntarve on merkittävästi kasvanut?

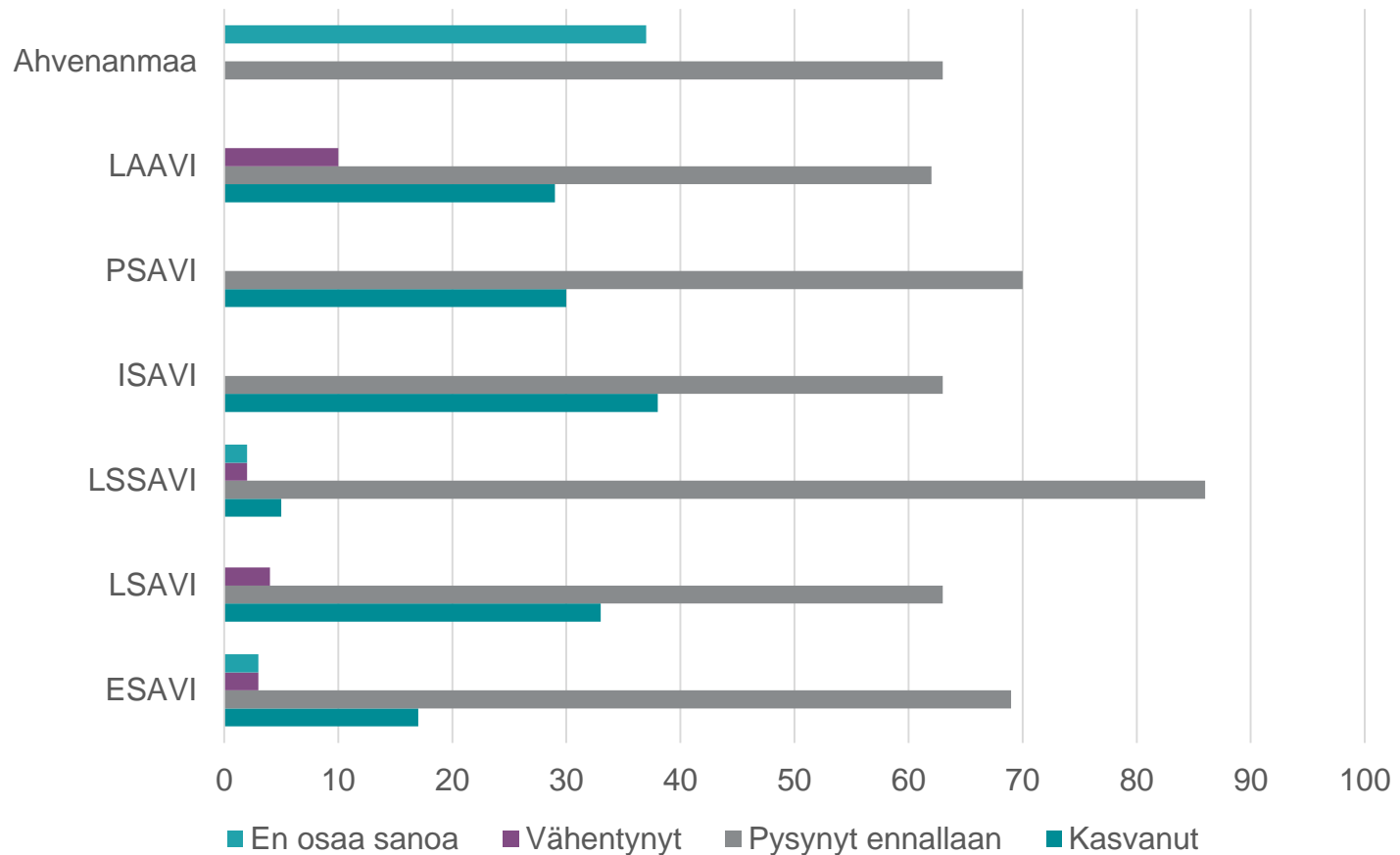
Vammaispalvelut

Mihin palveluun tai asiakasryhmään liittyen palveluntarve on merkittävästi kasvanut?

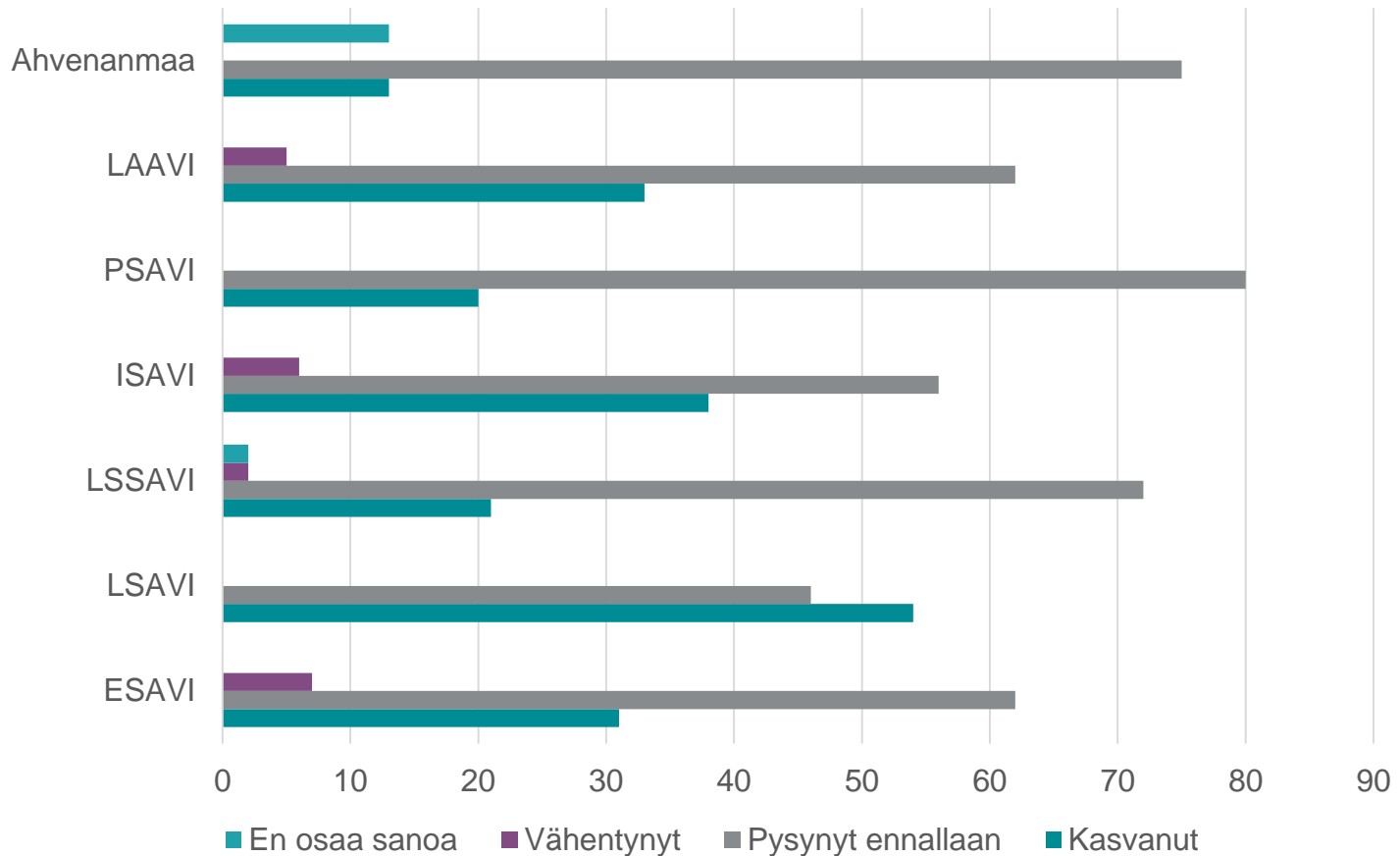
Päihde- ja mielenterveystyö

Mihin palveluun tai asiakasryhmään liittyen palveluntarve on merkittävästi kasvanut?

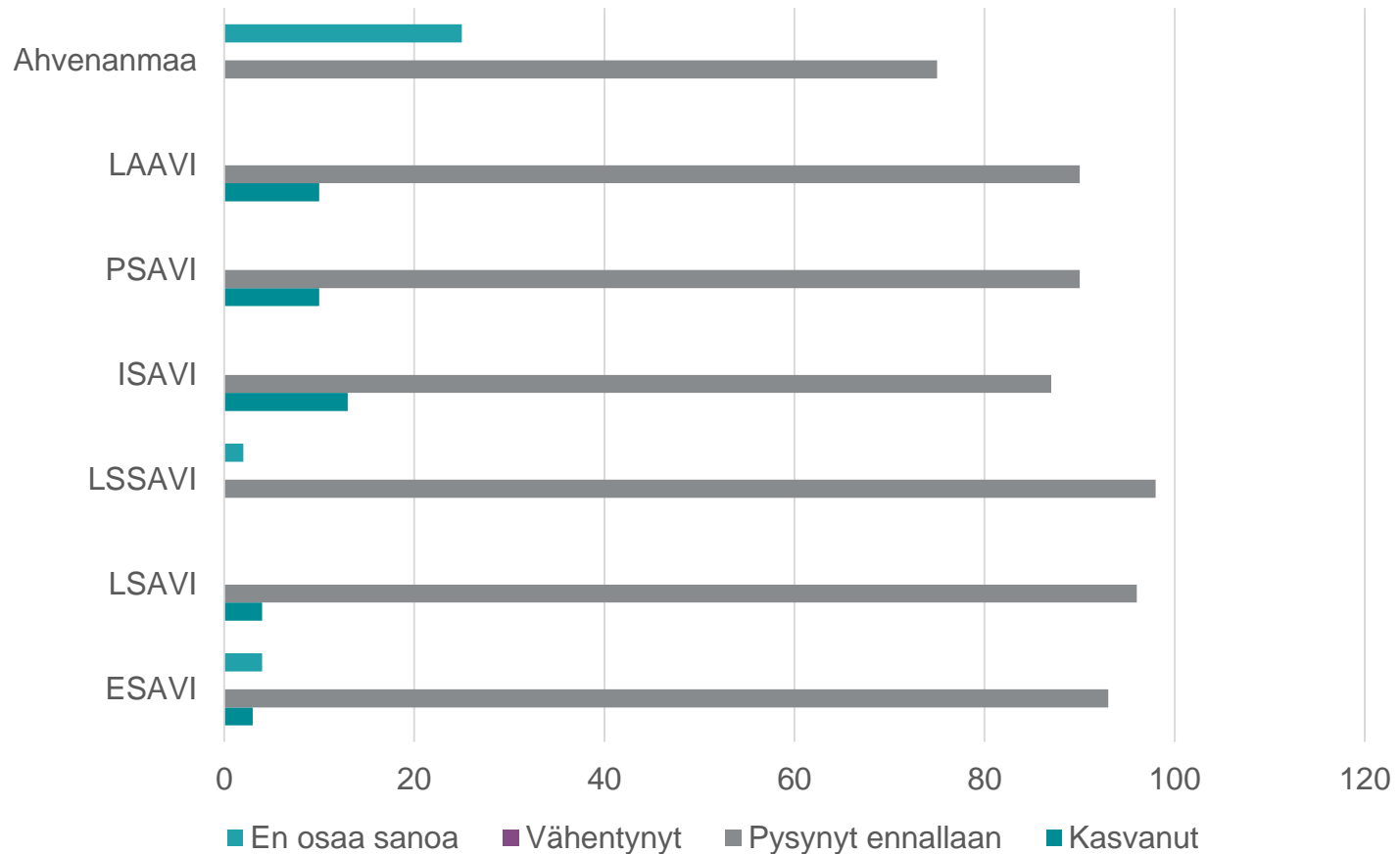
Taloudellinen tuki

Mihin palveluun tai asiakasryhmään liittyen palveluntarve on merkittävästi kasvanut?

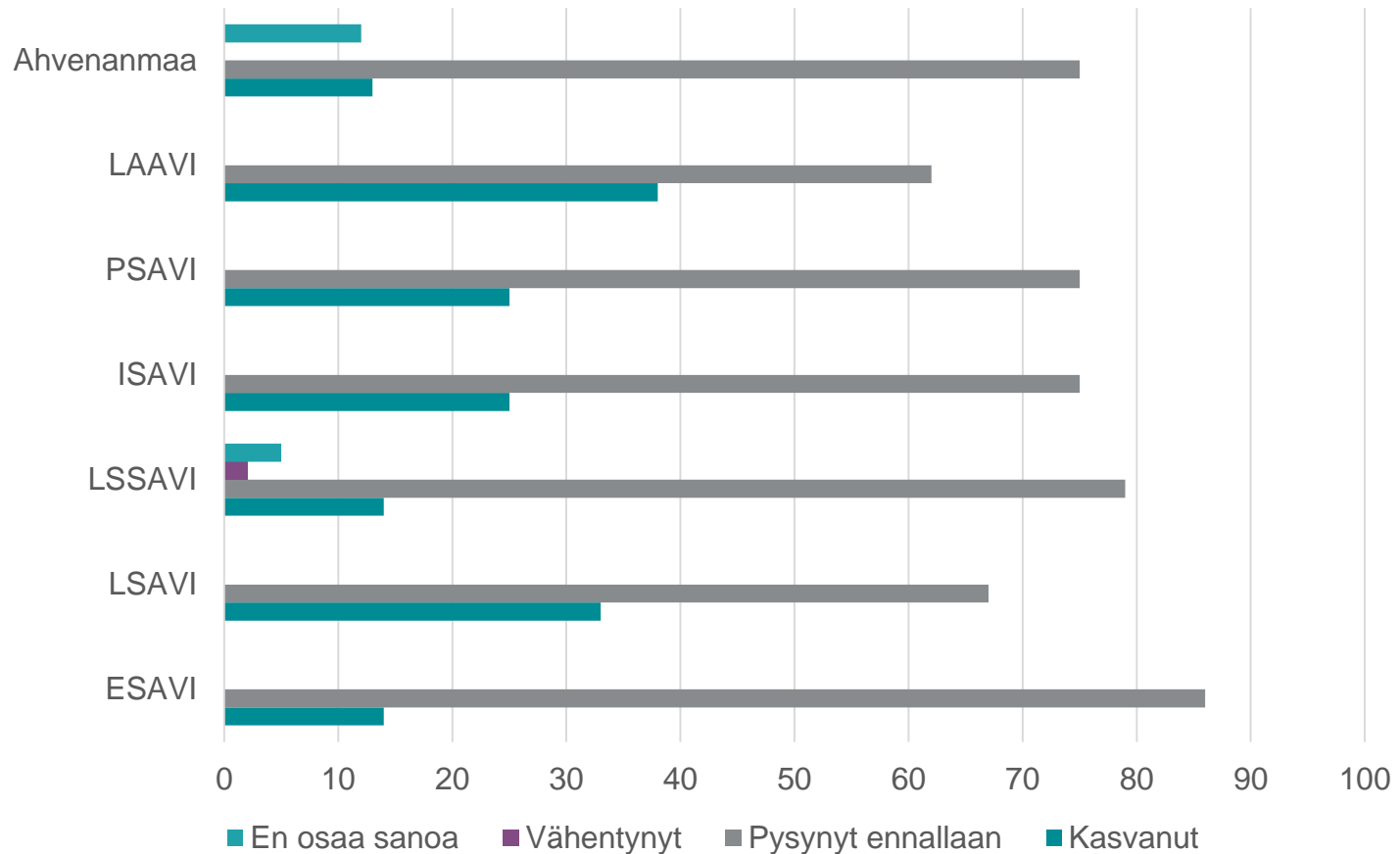
Asumispalvelut

Mihin palveluun tai asiakasryhmään liittyen palveluntarve on merkittävästi kasvanut?

Kotihoito- ja kotipalvelut

Avoimet vastaukset muu kasvanut palveluntarve (VKO 17)

- **Kasvatus- ja perheneuvonta**
- **Lapsiperheiden kotipalvelu**
- **Ruoka-avun tarve**
 - Taloudellinen tuki, elintarvikejakelu
 - Ikääntyneiden aterial- ja kauppakassipalvelut
- **Tilapäismajoitustarve**
- **Yleistä ohjausta ja neuvontaa**
 - Muun muassa aikuissosiaalityö, ikääntyneet, vammaiset
- **Vaikka kuntalaisten palveluntarpeet kasvavat, osa kuntalaisista hakee vähemmän palvelua**
 - Esimerkiksi kasvatus- ja perheneuvonta, päihde- ja mielenterveyspalvelut

Miten arvioitte mahdollista muutosta alueellanne seuraavissa ilmiöissä vko 17? Koko maa % (vko 16)

	Kasvanut	Vähentynyt	Pysynyt ennallaan	En osaa sanoa
Päihteidenkäyttö	32 (34)	0 (0)	52 (53)	16 (13)
Perhe- ja lähisuhdeväkivalta	26 (23)	0 (0)	55 (58)	19 (19)
Mielenterveysongelmat	38 (38)	0 (0)	48 (51)	14 (11)
Yksinäisyys ja turvattomuuden tunne	69 (70)	0 (0)	23 (25)	8 (5)
Lasten ja nuorten pahoinvointi	41 (41)	0 (0)	48 (48)	11 (11)

Onko suojarusteiden saatavuus ja riittävyys sosiaalihuollon osalta organisoitu riittävän hyvin vko 17? (vko 16)

	Kyllä	Ei
Koko maa	49 (31)	51 (69)
ESAVI	41 (27)	59 (73)
ISAVI	47 (25)	53 (75)
LSSAVI	41 (23)	59 (77)
LAAVI	65 (52)	35 (48)
LSAVI	40 (25)	60 (75)
PSAVI	47 (25)	53 (75)
Ahvenanmaa	85 (87)	15 (13)

Aikuisväestön sosiaaliset ongelmat vaikeutuvat ja palvelut ruuhkautuvat (vko 17)

- **Kun työttömyys ja talousongelmat kasvavat, sosiaalipalveluiden, työllisyyspalveluiden ja toimeentulotuen tarve kasvaa**
- **Poikkeustilanne ja eristäytyminen lisäävät henkistä pahoinvointia sekä mielenterveys- ja päihdeongelmia, mikä vaikuttaa palvelutarpeen kasvuun**
 - Kasvaako pahoinvointi, näköalattomuus ja rikollisuus?
- **Palvelut tulevat ruuhkautumaan myöhemmin, koska**
 - Kiireetöntä palvelua ja palvelutarpeenarviota ei pystytä tarjoamaan
 - Asiakkaat eivät hakeudu palveluun tai
 - Asiakkaat eivät ole minkään palvelun piirissä

Perheissä arjen sujuminen ja lastensuojelun tarve huolettavat (vko 17)

- **Eristyksen jatkuessa lasten ja nuorten pahoinvointi kasvaa - arkirytmin pitäminen ja etäopiskelu on osalle lapsista haastavaa**
 - Esimerkiksi nuorisopsykiatrian ja koulukuraattorin palvelujen tarve kasvaa
- **Myös vanhempien jaksaminen on koetuksella ja tilanteet vaikeutuvat - perheiden tilanteet alkavat kriisiytyä**
 - Vanhempien mielenterveys- ja päihdeongelmien sekä lähisuhdeväkivallan vaikutus lapsiin
 - Myös sairastuneiden vanhempien lasten hoito vaatii erityisjärjestelyitä
- **Lastensuojelun tarve kasvaa mutta ongelmia ei välttämättä huomata, kun perheet ovat eristyksissä**
- **Tartuntojen ehkäisy huolettaa nuorille suunnatuissa asumisyksiköissä**
 - Miten lasten sijoitukset järjestetään tartuntatilanteissa?

Ikäihmisten toimintakyky laskee ja muistisairaiden eristäminen on vaikeaa (vko 17)

- **Ikäihmisten yksinäisyys kasvaa**
 - Nostettu esiin myös pelko
ikäihmisten taloudellisesta hyväksikäytöstä
- **Ikäihmisten toimintakyky laskee eristyksen aikana**
 - Kyetäänkö kuntoutuksesta ja
virikkeellisyydestä huolehtimaan riittävästi?
- **Ikäihmisten laitoshoidossa etenkin muistisairaiden asukkaiden pitäminen eristyksessä on vaikeaa eivätkä he ymmärrä miksi työntekijöillä on suojarusteet**
 - Myös kotihoidossa kotikäynnit ja pienet toimistotilat voivat vaikeuttaa tartuntojen torjuntaa

Vammaispalveluissa huolettua hoidon ja huolenpidon turvaaminen

- **Kehitysvammaisten asumispalveluyksiköissä**
 - Huolena on kehitysvammaisten nuorten oikeus liikkua ja siitä johtuva riski koronaviruksen pääsemiseen yksikköön.
 - Haastava tilanne kuormittaa kehitysvammaisia henkisesti, kun vapaa-ajan toiminnoissa ei voi käydä.
- **Henkilökohtaisen avun ja omaishoitoperheiden osalta hoidettavan tai hoitajan sairastuminen voi aiheuttaa kriisitilanteen.**

Henkilöstön riittävyys - työntekijöiden ja omaishoitajien jaksaminen (vko 17)

- **Jos altistumisesta seuraa karanteeneja ja sairauslomat lisääntyvät, henkilöstön riittävyys huolettaa**
 - Suurin huoli etenkin hoivakotien henkilöstön ja sosiaalityöntekijöiden riittävydestä
 - Sijaisten tai kesätyöntekijöiden rekrytoiminen on haastavaa – saavatko opiskelijat sijaispätevyyteen vaadittavat opinnot tehtyä?
 - Myös vammaispalveluissa henkilökohtaisen avun ja omaishoidon turvaaminen sairastapauksissa.
- **Henkilöstön jaksaminen huolestuttaa työmäärän, asiakastapausten haastavuuden ja henkisen kuormituksen kasvaessa**
- **Myös omaishoitajien jaksaminen huolestuttaa, kun tilanne pitkittyy ja jos vapaita ei voida järjestää**

Muuta (vko 17)

- Suojavarusteiden riittävyys asiakastyössä ja tukipalveluissa (esim. ateriapalvelu ja siivousyrittäjät) huolestuttaa edelleen
- Kun rajoituksia väljennetään tai ihmiset alkavat väsyä ja ovat piittaamattomia ohjeista, epidemia voi laajeta ja palvelutarpeet kasvaa
 - Tartuntariski kasvaa nuorten kokoontuessa yhteen
- Osassa kunnista tilanne yhä rauhallinen ja tunnelma odottava
- Tulee panostaa siihen, että ihmiset jaksavat noudattaa annettuja rajoituksia - tulevaisuushorisontista pitäisi esittää joitain myönteisiä asioita

Jatkotoimenpiteet/yhteenvedo

- Raporttia täydennetään vko 17 perusterveydenhuollon osalta AVOhilmon tiedoilla
- Raportista koostetaan jatkossa myös tiivistelmä, n. 5 dian esitys
- Raportin materiaali on julkista tietoa, raportissa ei eritellä yksittäisten kuntien/kuntayhtymien tietoja tunnistettavana